

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
Occupational Standard and Professional Qualifications

สาขาวิชาชีพบริการการศึกษา วิจัย และภาษา สาขาลำเพื่อการสื่อสาร
อาชีพล่ามภาษามือ

จัดทำโดย สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)

1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

สาขาวิชาชีพบริการการศึกษา วิจัย และภาษา สาขาล่ามเพื่อการสื่อสาร อาชีพล่ามภาษามือ

2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

N/A

3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

N/A

4. ข้อมูลเบื้องต้น

N/A

5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

N/A

6. ครั้งที่

N/A

7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพบริการการศึกษา วิจัย และภาษา

สาขาล่ามเพื่อการสื่อสาร

อาชีพล่ามภาษามือ ระดับ 6

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

N/A

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

รหัสหน่วยสมรรถนะ	เนื้อหา
10105	บริการล่ามภาษามือในกระบวนการศาลและคดีความ
10108	บริการล่ามภาษามือทางการแพทย์โรคเฉพาะทางหรือที่มีการวินิจฉัยพิเศษ
10110	บริการล่ามภาษามือสากลในงานประชุม สัมมนา และบริการสาธารณะ
10111	บริการล่ามภาษามือเพื่อพิธีกรรมทางศาสนา
10114	บริการล่ามภาษามือเพื่อการศึกษาและวิจัยเชิงวิชาการ

10. ระดับคุณวุฒิ

10.1 สาขาวิชาชีพบริการการศึกษา วิจัย และภาษา สาขาล่ามเพื่อการสื่อสาร อาชีพล่ามภาษามือ ระดับ 6

คุณลักษณะของผลการเรียนรู้ (Characteristics of Outcomes)

เป็นบุคคลที่มีคุณลักษณะของผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ในการประกอบอาชีพ ล่ามภาษามือ ระดับ 6 โดยมีความรู้ ทักษะ และความสามารถในการปฏิบัติงานล่ามภาษามือที่ดี ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพ มีความเข้าใจในวัฒนธรรมคนหูหนวกและมีทัศนคติที่ดีในการให้บริการล่ามภาษามือเพื่อการสื่อสารสำหรับคนพิการหูหนวก คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย โดยสามารถให้บริการล่ามภาษามือในกระบวนการศาลและคดีความ ให้บริการล่ามภาษามือทางการแพทย์โรคเฉพาะทางหรือที่มีการวินิจฉัยพิเศษ ให้บริการล่ามภาษามือสากลในงานประชุม สัมมนา และบริการสาธารณะ ให้บริการล่ามภาษามือเพื่อพิธีกรรมทางศาสนา หรือบริการล่ามภาษามือเพื่อการศึกษาและวิจัยเชิงวิชาการ

การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)

บุคคลที่ประสงค์ขอรับรองสมรรถนะเพื่อรับใบประกาศนียบัตรคุณวุฒิวิชาชีพและหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพตามประกาศของสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ

จะต้องดำเนินการดังนี้

1. ผู้สมัครจะต้องมีคุณสมบัติและหลักฐานที่ต้องแสดงดังนี้

- (1) เป็นผู้ปฏิบัติงานอาชีพล่ามภาษามือโดยเป็นสมาชิกภาพขององค์กรเครือข่ายล่ามภาษามือหรือหน่วยงานตามการประกาศกำหนดหน่วยรับบริการล่ามภาษามือขององค์กรด้านคนพิการที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน อาทิ สมาคมล่ามภาษามือแห่งประเทศไทย ชมรมล่ามภาษามือคนหูหนวกแห่งประเทศไทย ที่สามารถแสดงหลักฐานได้
- (2) เป็นล่ามภาษามือที่ได้ผ่านการจดแจ้งล่ามภาษามือชุมชนและมีบัตรประจำตัวล่ามภาษามือ และปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่เป็นล่ามภาษามือ
- (3) ผ่านการศึกษา หรือฝึกอบรม ในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการเป็นล่ามภาษามือในการให้บริการลักษณะต่าง ๆ และสอดคล้องกับรายละเอียดของหน่วยสมรรถนะตามมาตรฐานอาชีพ หรือ
- (4) มีประสบการณ์ในการทำงานเป็นล่ามภาษามือไม่น้อยกว่า 5 ปี ต่อเนื่อง ที่สามารถแสดงหลักฐานได้ หรือ
- (5) ผู้สมัครต้องมีหลักฐานที่น่าเชื่อถือ และจัดทำเป็นแฟ้มสะสมผลงาน ที่แสดงว่ามีความรู้ ทักษะ ความสามารถ และประสบการณ์ตามรายละเอียดหน่วยสมรรถนะที่ขอรับการประเมิน ตามที่กำหนดในคุณวุฒินี้

โดยสามารถขอรับการประเมินแบบสะสมรายหน่วยสมรรถนะหรือประเมินครบตามเงื่อนไขการรับรองของคุณวุฒินี้

2. ผู้ที่จะได้รับการรับรองต้องผ่านการประเมินสมรรถนะดังนี้

- (1) แสดงหลักฐานตามข้อ 1. ครบถ้วนแล้วได้รับการรับรองจากเจ้าหน้าที่สอบ
- (2) มาตรฐานอาชีพของคุณวุฒินี้ประกอบด้วยหน่วยสมรรถนะ 5 หน่วย โดยผู้ที่จะได้รับใบประกาศนียบัตรคุณวุฒิวิชาชีพจะต้องได้รับการประเมินและผ่านการรับรองตามหน่วยสมรรถนะไม่น้อยกว่า 3 หน่วย จาก 5 หน่วย

หลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ

N/A

กลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group)

บุคคลผู้ประกอบอาชีพล่ามภาษามือ

2444.20 : ล่าม (Interpreter)

2444.25 : ล่ามภาษามือ (Sign language Interpreter)

เสนอกรมจัดหางานสร้างรหัสใหม่

หน่วยสมรรถนะ (หน่วยสมรรถนะทั้งหมดของคุณวุฒิวิชาชีพนี้)

- 10105 บริการล่ามภาษามือในกระบวนการศาลและคดีความ
- 10108 บริการล่ามภาษามือทางการแพทย์โรคเฉพาะทางหรือที่มีการวินิจฉัยพิเศษ
- 10110 บริการล่ามภาษามือสากลในงานประชุม สัมมนา และบริการสาธารณะ
- 10111 บริการล่ามภาษามือเพื่อพิธีกรรมทางศาสนา
- 10114 บริการล่ามภาษามือเพื่อการศึกษาและวิจัยเชิงวิชาการ

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

ประกาศใช้ ณ 24/08/2566

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose	บทบาทหลัก Key Roles		หน้าที่หลัก Key Function	
คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
พัฒนาการให้บริการล่ามภาษามือแก่คนพิการหูหนวกอย่างเท่าเทียมและเคารพในศักดิ์ศรีและสิทธิของคนหูหนวกที่เป็นผู้รับบริการ	10	บริการล่ามภาษามือเพื่อการสื่อสารและการใช้ชีวิตอย่างเท่าเทียมแก่คนพิการหูหนวกในสังคม	101	บริการล่ามภาษามือแก่คนพิการหูหนวกในสถานการณ์ต่างๆ

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)

2. ตารางแสดงหน้าที่ 1 (ต่อ)

ประกาศใช้ ณ 24/08/2566

ตาราง 2 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY FUNCTION , UNIT OF COMPETENCE , ELEMENT OF COMPETENCE

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
101	บริการล่ามภาษามือแก่คนพิการหูหนวกใน สถานการณ์ต่างๆ	10105	บริการล่ามภาษามือในกระบวนการศาลและคดีความ	1010501	ปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษามือด้วยมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
				1010502	การใช้ภาษามือไทยในการล่ามภาษามือสำหรับคนหูหนวก เพื่อสื่อสารกับคนทั่วไป
				1010503	การทำงานร่วมกันของล่ามภาษามือ
				1010504	แปลจากภาษามือไทย เป็น ภาษาไทย และแปลจากภาษาไทย เป็น ภาษามือไทย เพื่อบริการล่ามภาษามือในกระบวนการศาลและคดีความ เช่น ดำเนินการในคดีความที่อยุ่การเห็นชอบเข้าสู่การพิจารณาในชั้นศาล ให้กับคนหูหนวก เนื้อหา ถูกต้อง ชัดเจน ครบถ้วน
				1010505	การทำงานร่วมกับล่ามภาษามือคนหูหนวกกรณีให้บริการคนหูหนวกที่ไม่สามารถใช้ภาษามือไทยได้
		10108	บริการล่ามภาษามือทางการแพทย์โรคเฉพาะทางหรือที่มีการวินิจฉัยพิเศษ	1010801	ปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษามือด้วยมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
				1010802	การใช้ภาษามือไทยในการล่ามภาษามือสำหรับคนหูหนวก เพื่อสื่อสารกับคนทั่วไป
				1010803	การทำงานร่วมกันของล่ามภาษามือ
				1010804	ให้บริการล่ามภาษามือทางการแพทย์โรคเฉพาะทาง
				1010805	การทำงานร่วมกับล่ามภาษามือคนหูหนวกกรณีให้บริการคนหูหนวกที่ไม่สามารถใช้ภาษามือไทยได้
		10110	บริการล่ามภาษามือสากลในงานประชุม สัมมนาและบริการสาธารณะ	1011001	ปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษามือด้วยมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
				1011002	การใช้ภาษามือไทยในการล่ามภาษามือสำหรับคนหูหนวก เพื่อสื่อสารกับคนทั่วไป
				1011003	การทำงานร่วมกันของล่ามภาษามือ
				1011004	บริการล่ามภาษามือในการประชุมนานาชาติ
				1011005	การทำงานร่วมกับล่ามภาษามือคนหูหนวกในการประชุมสัมมนา
		10111	บริการล่ามภาษามือเพื่อพิธีกรรมทางศาสนา	1011101	ปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษามือด้วยมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
				1011102	การใช้ภาษามือไทยในการล่ามภาษามือสำหรับคนหูหนวก เพื่อสื่อสารกับคนทั่วไป
				1011103	การทำงานร่วมกันของล่ามภาษามือ

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
101	บริการล่ามภาษามือแก่คนพิการหูหนวกในสถานการณ์ต่างๆ	10111	บริการล่ามภาษามือเพื่อพิธีกรรมทางศาสนา	1011104	การทำหน้าที่ล่ามภาษามือในพิธีกรรมทางศาสนา
		10114	บริการล่ามภาษามือเพื่อการศึกษาและวิจัยเชิงวิชาการ	1011105	การทำงานร่วมกับล่ามภาษามือคนหูหนวกกรณีให้บริการคนหูหนวกที่ไม่สามารถใช้ภาษามือไทยได้
				1011401	ปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษามือด้วยมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
				1011402	การใช้ภาษามือไทยในการล่ามภาษามือสำหรับคนหูหนวก เพื่อสื่อสารกับคนทั่วไป
				1011403	การทำงานร่วมกันของล่ามภาษามือ
				1011404	ทำหน้าที่ล่ามภาษามือด้านการศึกษาและวิจัยเชิงวิชาการ
				1011405	การทำงานร่วมกับล่ามภาษามือคนหูหนวกกรณีให้บริการคนหูหนวกที่ไม่สามารถใช้ภาษามือไทยได้

คำอธิบาย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่ (ต่อ) เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานหลังจากได้หน้าที่หลัก (Key Function) เพื่อให้ได้ หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) และหน่วยสมรรถนะย่อย (Element of Competence)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 10105
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ บริการล่ามภาษามือในกระบวนการศาลและคดีความ
3. ทบทวนครั้งที่ N/A
4. สร้างใหม่ ☒ ปรับปรุง ☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ISCO 2643 : นักแปล ล่าม และนักภาษาศาสตร์อื่นๆ

TSCO 2444.25 : ล่ามภาษามือ (Sign language Interpreter) เสนอสร้างรหัสใหม่

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

บุคคลต้องมีความรู้ ทักษะ และความสามารถในการปฏิบัติงานล่ามภาษามือตามจรรยาบรรณวิชาชีพ มีความเข้าใจในวัฒนธรรมคนหูหนวกและมีทัศนคติที่ดีในการให้บริการเป็นล่ามภาษามือต่อคนหูหนวก

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

สาขาวิชาชีพบริการการศึกษา วิจัย และภาษา สาขาล่ามเพื่อการสื่อสาร อาชีพล่ามภาษามือ

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

- จรรยาบรรณของวิชาชีพล่ามภาษามือ โดยสมาคมล่ามภาษามือแห่งประเทศไทย
- ประกาศที่กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการกำหนด
- มาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่เป็นล่ามภาษามือที่กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการกำหนด
- พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556
- ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ว่าด้วยบริการล่ามภาษามือ พ.ศ. 2561

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
1010501 ปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษามือด้วยมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	PC1. ต้องทักทาย แนะนำตัวเอง และพูดคุยกับผู้รับบริการว่าจะมาทำหน้าที่ล่ามภาษามือให้คนหูหนวกที่เป็นผู้รับบริการและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความคุ้นชินการใช้ภาษามือในการสื่อสาร PC 2. ต้องได้รับการยินยอมจากคนหูหนวกที่เป็นผู้รับบริการ ผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้รับผิดชอบในการให้ทำหน้าที่ล่ามภาษามือ PC 3. ต้องมีทัศนคติที่ดีต่อการให้บริการล่ามภาษามือแก่คนหูหนวก PC 4. ปฏิบัติงานล่ามภาษามือด้วยความเข้าใจในวัฒนธรรมคนหูหนวกและชุมชนคนหูหนวก PC 5. ต้องเคารพในศักดิ์ศรีและสิทธิของคนหูหนวกที่เป็นผู้รับบริการและผู้เกี่ยวข้อง PC 6. ปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพล่ามภาษามืออย่างเคร่งครัด ไม่สร้างความเสียหายที่ส่งผลกระทบต่อผู้ร่วมวิชาชีพล่ามภาษามือ	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
1010502 การใช้ภาษามือไทยในการล่ามภาษามือสำหรับคนหูหนวกเพื่อสื่อสารกับคนทั่วไป	PC 1. ทำหน้าที่ล่ามภาษามือโดยจับประเด็น ถอดความหมาย แปลความหมายและถ่ายทอดใจความสำคัญด้วยภาษามือไทยได้อย่างถูกต้องครบถ้วน PC 2. ต้องระมัดระวังคำหรือภาษามือที่ใช้ในการสื่อสาร ต้องไม่กล่าวถึงสิทธิส่วนตัวของคนหูหนวกที่เป็นผู้รับบริการ PC 3. ประเมินสถานการณ์แล้วเลือกใช้การแปลให้สอดคล้องกับสถานการณ์ PC 4. ใช้ภาษามือตามโครงสร้าง ไวยากรณ์ ได้แก่ง่ามมือ ตำแหน่งของมือ การเคลื่อนไหวของมือ ทิศทางของฝ่ามือ และการแสดงสีหน้า	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
1010503 การทำงานร่วมกันของล่ามภาษามือ	PC 1. ล่ามภาษามือตกลงรายละเอียดการทำงานร่วมกันก่อนปฏิบัติงาน PC 2. ร่วมปรึกษากับทีมล่ามภาษามือเพื่อพัฒนาตนเองหลังการปฏิบัติงาน	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
1010504 แปลจากภาษามือไทย เป็น ภาษาไทย และ แปลจากภาษาไทย เป็น ภาษามือไทย เพื่อบริการล่ามภาษามือในกระบวนการ การศาลและคดีความ เช่น ดำเนินการในคดีความที่อัยการเห็นชอบเข้าสู่การพิจารณาในชั้น ศาล ให้กับคนหูหนวก เนื้อหา ถูกต้อง ชัดเจน ครบถ้วน	PC 1.สามารถแปลจากภาษามือไทย เป็น ภาษาไทย และ แปลจากภาษาไทย เป็นภาษามือไทย เพื่อบริการล่ามภาษามือในกระบวนการ การศาลและคดีความ เช่น ดำเนินการในคดีความที่อัยการเห็นชอบเข้าสู่การพิจารณาในชั้น ศาล ให้กับคนหูหนวก เนื้อหา ถูกต้อง ชัดเจน ครบถ้วน PC 2. เลือกใช้คำศัพท์ไวยากรณ์ภาษามือไทย และคำศัพท์ภาษาไทย ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในการบริการล่ามภาษา มือในกระบวนการศาลและคดีความ เช่น ดำเนินการในคดีความที่อัยการเห็นชอบเข้าสู่การพิจารณาในชั้น ศาล เป็นต้น PC 3. จับประเด็นและถอดความหมายอย่างครบถ้วน โดยไม่อธิบายเพิ่มเติมใดๆ PC 4. ตามปฏิบัติตนตามระเบียบของศาลเมื่ออยู่ในบริเวณศาล	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
1010505 การทำงานร่วมกับล่ามภาษามือคนหูหนวกกรณีให้บริการคนหู หนวกที่ไม่สามารถใช้ภาษามือไทยได้	PC 1. ในการปฏิบัติงานจะต้องมีทั้งล่ามหูดีและล่ามคนหูหนวกเพื่อช วยสื่อสารด้วยภาษามือธรรมชาติหรือภาษามือประดิษฐ์ PC 2. ล่ามหูหนวกและล่ามหูดีตกลงรายละเอียดการปฏิบัติร่วมกัน ก่อนให้บริการสำหรับคนหูหนวกที่ไม่ PC 3. ล่ามคนหูหนวกมีหน้าที่แปลรับส่งข้อมูลให้คนหูหนวกที่ใช้ภาษ ามือธรรมชาติหรือภาษามือประดิษฐ์ PC 4.ล่ามหูดีมีหน้าที่แปลจากล่ามหูหนวกให้คนหูดี และแปลภาษาพูดเป็นภาษามือไทยให้ล่ามคนหูหนวกเพื่อสื่อส ารกับคนหูหนวก	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

- 1) สามารถสื่อสารด้วยภาษาไทย และใช้ภาษาไทยได้เป็นดี
- 2) สามารถแปลจากภาษาไทยเป็นภาษาพูดไทย ภาษาพูดไทยเป็นภาษาไทย หรือภาษาไทยเป็นข้อความภาษาไทย หรือการสื่อสารแบบอื่น ๆ ที่คนหูหนวกใช้สื่อสารให้เป็นภาษาไทยได้อย่างถูกต้องครบถ้วน
- 3) สามารถสื่อสารและทำความเข้าใจได้กับล่ามภาษามือคนหูหนวกและล่ามภาษามือคนหูดี
- 4) สามารถจับประเด็นได้อย่างครบถ้วน
- 5) สามารถทำงานร่วมกับผู้ประกอบวิชาชีพล่ามภาษามือด้วยกันได้
- 6) สามารถเลือกใช้คำศัพท์ วลี หรือประโยค ภาษาไทย ภาษาพูดไทย ที่มีเหมาะสมสอดคล้องสถานการณ์

(ข) ความต้องการด้านความรู้

- 1) ความรู้เกี่ยวกับภาษามือไทย มาตรฐานภาษามือไทยตามที่สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทยเผยแพร่
- 2) ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานล่ามที่ดี ตามคู่มือมาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษามือ
- 3) ความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ภาษามือเกี่ยวกับกระบวนการทางกฎหมายในกระบวนการศาลและคดีความ(คู่มือล่ามในกระบวนการยุติธรรม)
- 4) ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของคนหูหนวก
- 5) ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตัวในบริเวณศาลสำหรับล่ามภาษามือ (คู่มือล่ามในกระบวนการยุติธรรม)
- 6) ความรู้เกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพล่ามภาษามือ
- 7) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษามือ

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

14.1 หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

- 1) ระบุ อธิบายหรือแสดงท่าภาษามือ ตามมาตรฐานภาษามือไทย สำหรับงานบริการคนหูหนวกในกระบวนการทางกฎหมายในชั้นศาลและคดีความ
- 2) ระบุหรืออธิบายความรู้การปฏิบัติหน้าที่งานล่ามภาษามือที่ดี
- 3) ระบุหรืออธิบายวัฒนธรรมของคนหูหนวก และการอยู่ร่วมกันในสังคมคนหูหนวก
- 4) ระบุหรืออธิบายการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพล่ามภาษามือ
- 5) ระบุหรืออธิบายกฎหมาย ข้อบังคับ หรือระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษามือ
- 6) หนังสือรับรองความรู้ที่เกี่ยวข้อง อาทิ เอกสารการศึกษาหรือการฝึกอบรมที่เกี่ยวกับภาษามือไทยหรือการประกอบอาชีพล่ามภาษามือ หรือการปฏิบัติงานล่ามภาษามือสำหรับงานบริการคนหูหนวกในกระบวนการทางกฎหมายในชั้นศาลและคดีความ

14.2 หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

- 1) หนังสือรับรองความสามารถการทำหน้าที่ล่ามภาษามือ อาทิ เอกสารรับรองประสบการณ์ทำงานเป็นล่ามภาษามือไทยหรือการฝึกงานล่ามภาษามือ ที่ออกให้โดยหน่วยงานที่น่าเชื่อถือ อาทิ สมาคม สมาพันธ์ ชมรม เครือข่ายที่ให้บริการคนหูหนวก องค์กรเครือข่ายล่ามภาษามือ
- 2) หนังสือคำขอหรือสัญญาว่าจ้าง
ปฏิบัติหน้าที่เป็นล่ามภาษามือในลักษณะงานล่ามที่เกี่ยวกับกระบวนการทางกฎหมายในชั้นศาลและคดีความที่ออกให้โดยหน่วยงานหรือผู้รับบริการ (ในที่นี้หมายถึงหน่วยงานรัฐ เอกชน นิติบุคคล หรือคนหูหนวก หรือคนหูดีที่ร้องขอใช้บริการล่ามภาษามือ)
- 3) แสดงหรือสาธิตการปฏิบัติหน้าที่ฟังและแปลภาษามือสำหรับช่วยคนหูหนวกในสถานการณ์เกี่ยวกับกระบวนการทางกฎหมายในชั้นศาลและคดีความ
- 4) หลักฐานอื่นๆ ที่แสดงถึงการปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษามือ อาทิ วิดีทัศน์ สื่อที่ผ่านช่องทางสาธารณะ ที่ได้รับอนุญาตจากผู้ให้บริการให้เผยแพร่เพื่อประกอบการประเมินตามหน่วยสมรรถนะนี้

14.3 คำแนะนำในการประเมิน

- 1) ผู้รับการประเมินต้องเป็นสมาชิกขององค์กรเครือข่ายล่ามภาษามือ เช่น สมาคมล่ามภาษามือแห่งประเทศไทย ชมรมล่ามภาษามือคนหูหนวกแห่งประเทศไทย
- 2) เจ้าหน้าที่สอบทำการประเมินล่ามภาษามือหูหนวกให้จัดประเมินโดยคำนึงถึงระดับการได้ยินและวิธีการสื่อสารเป็นรายบุคคล
- 3) หลักฐานใด ๆ

ที่ใช้ประกอบการประเมินตามหน่วยสมรรถนะนี้ต้องไม่ละเมิดความเป็นส่วนตัวหรือความลับของผู้รับบริการหรือต้องได้รับอนุญาตจากหน่วยงานหรือบุคคลที่ขอรับบริการ

- 4) เจ้าหน้าที่สอบตรวจประเมินหลักฐาน โดยพิจารณาจากร่องรอยหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานด้านปฏิบัติงาน และหลักฐานด้านความรู้ ตามข้อ 14.1 และ 14.2 หรือให้ครอบคลุมเกณฑ์ปฏิบัติงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

ล่ามภาษามือทำหน้าที่เป็นล่ามภาษามือเพื่อการสื่อสารให้กับคนหูหนวก เพื่อบริการล่ามภาษามือในกระบวนการศาลและคดีความ

ที่อำนวยความสะดวกสู่การพิจารณาในชั้นศาล ให้กับคนหูหนวก ด้วยการใช้ภาษามือไทยที่ถูกต้อง ชัดเจน ครบถ้วน ด้วยคำศัพท์ ไวยากรณ์ ที่ถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์

รักษาความลับข้อมูลดีของคนหูหนวก ไม่เผยแพร่ต่อบุคคลทั่วไป มีทัศนคติที่ดีต่อคนหูหนวก เคารพการตัดสินใจของคนหูหนวก วางตัวเป็นกลาง ไม่เข้าข้างคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

คำอธิบาย

- 1) คนหูหนวกที่ไม่สามารถใช้ภาษามือไทยได้ หมายถึง คนหูหนวกที่ไม่ได้เข้ารับการศึกษหรือไม่จบการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของคนหูหนวก คนหูหนวกที่ไม่สามารถใช้ภาษามือไทยมาตรฐานในการสื่อสาร แต่สามารถใช้ภาษากาย และการอ่านปาก
- 2) ลามภาษามือคนหูดี หมายถึง คนหูดีผู้ทำหน้าที่ลามภาษามือ
- 3) ลามภาษามือคนหูหนวก หมายถึง คนหูหนวกผู้ทำหน้าที่ลามภาษามือ

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

เจ้าหน้าที่สอบพิจารณาหลักฐานจากแฟ้มสะสมผลงานที่เป็นเอกสารรับรองผลงาน รับรองความรู้ความสามารถที่ผ่านมาก่อนหน้า

หากไม่ชัดเจนหรือมีปริมาณไม่เพียงพอให้เชื่อถือได้ ให้ประเมินสมรรถนะของผู้เข้ารับการประเมินด้วยเครื่องมือประเมินความรู้และทักษะ ให้ครอบคลุมเกณฑ์การปฏิบัติงาน ทักษะและความรู้ที่ต้องการของหน่วยสมรรถนะนี้

- 1) ประเมินภาคความรู้ด้วยแบบการสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
- 2) ประเมินภาคความรู้ด้วยเอกสารรับรองการศึกษาฝึกอบรม
- 3) ประเมินความรู้และความสามารถจากประสบการณ์ด้วยแฟ้มสะสมผลงานของผู้รับการประเมิน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ10108
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะบริการล่ามภาษามือทางการแพทย์โรคเฉพาะทางหรือที่มีการวินิจฉัยพิเศษ
3. ทบทวนครั้งที่N/A
4. สร้างใหม่☒ปรับปรุง☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ISCO 2643 : นักแปล ล่าม และนักภาษาศาสตร์อื่นๆ

TSCO 2444.25 : ล่ามภาษามือ (Sign language Interpreter) เสนอสร้างรหัสใหม่

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

บุคคลต้องมีความรู้ ทักษะ และความสามารถในการปฏิบัติงานล่ามภาษามือตามจรรยาบรรณวิชาชีพ มีความเข้าใจในวัฒนธรรมคนหูหนวกและมีทัศนคติที่ดีในการให้บริการเป็นล่ามภาษามือต่อคนหูหนวก แบล หรือ ถ่ายทอดใจความภาษาพูดเป็นภาษามือได้อย่างถูกต้องครบถ้วน สอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์ ตลอดจน แบลหรือถ่ายทอดภาษามือเป็นภาษาพูดถูกต้องครบถ้วน สอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์ และ ผู้รับบริการ มีความเข้าใจในการแปลของล่ามภาษามือ รักษาความลับของผู้รับบริการและผู้เกี่ยวข้อง ไม่ละเมิดสิทธิของผู้รับบริการล่ามภาษามือและผู้เกี่ยวข้อง

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

สาขาวิชาชีพบริการการศึกษา วิจัย และภาษา สาขาล่ามเพื่อการสื่อสาร อาชีพล่ามภาษามือ

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)
- 1) จรรยาบรรณของวิชาชีพล่ามภาษามือ โดยสมาคมล่ามภาษามือแห่งประเทศไทย
- 2) ประกาศที่กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการกำหนด
- 3) มาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่เป็นล่ามภาษามือที่กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการกำหนด
- 4) พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556
- 5) ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ว่าด้วยบริการล่ามภาษามือ พ.ศ. 2561

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
1010801 ปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษามือด้วยมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	PC1. ต้องทักทาย แนะนำตัวเอง และพูดคุยกับผู้รับบริการว่าจะมาทำหน้าที่ล่ามภาษามือให้คนหูหนวกที่เป็นผู้รับบริการและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความคุ้นชินการใช้ภาษามือในการสื่อสาร PC 2. ต้องได้รับการยินยอมจากคนหูหนวกที่เป็นผู้รับบริการ ผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้รับผิดชอบในการให้ทำหน้าที่ล่ามภาษามือ PC 3. ต้องมีทัศนคติที่ดีต่อการให้บริการล่ามภาษามือแก่คนหูหนวก PC 4. ปฏิบัติงานล่ามภาษามือด้วยความเข้าใจในวัฒนธรรมคนหูหนวกและชุมชนคนหูหนวก PC 5. ต้องเคารพในศักดิ์ศรีและสิทธิของคนหูหนวกที่เป็นผู้รับบริการและผู้เกี่ยวข้อง PC 6. ปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพล่ามภาษามืออย่างเคร่งครัด ไม่สร้างความเสียหายที่ส่งผลกระทบต่อผู้ร่วมวิชาชีพล่ามภาษามือ	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
1010802 การใช้ภาษามือไทยในการล่ามภาษามือสำหรับคนหูหนวกเพื่อสื่อสารกับคนทั่วไป	PC 1. ทำหน้าที่ล่ามภาษามือโดยจับประเด็น ถอดความหมาย แปลความหมายและถ่ายทอดใจความสำคัญด้วยภาษามือไทยได้อย่างถูกต้องครบถ้วน PC 2. ต้องระมัดระวังคำหรือภาษามือที่ใช้ในการสื่อสาร ต้องไม่กล่าวถึงสิทธิส่วนตัวของคนหูหนวกที่เป็นผู้รับบริการ PC 3. ประเมินสถานการณ์แล้วเลือกใช้การแปลให้สอดคล้องกับสถานการณ์ PC 4. ใช้ภาษามือตามโครงสร้าง ไวยากรณ์ ได้แก่ง่ามมือ ตำแหน่งของมือ การเคลื่อนไหวของมือ ทิศทางของฝ่ามือ และการแสดงสีหน้า	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
1010803 การทำงานร่วมกันของล่ามภาษามือ	PC 1. ล่ามภาษามือตกลงรายละเอียดการทำงานร่วมกัน ก่อนปฏิบัติงาน PC 2. ร่วมปรึกษากับทีมล่ามภาษามือเพื่อพัฒนาตนเองหลังการปฏิบัติงาน	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
1010804 ให้บริการล่ามภาษามือทางการแพทย์โรคเฉพาะทาง	PC 1. ฟังและแปลเป็นภาษามือไทยเพื่อการรับบริการทางการแพทย์ในการรักษาโรคเฉพาะหรือโรคร้ายแรงที่ต้องติดตามอาการอย่างต่อเนื่องของคนหูหนวก PC 2. แปลภาษามือจากคนหูหนวกเป็นภาษาพูดให้กับแพทย์เพื่อการวินิจฉัยรักษา ได้ครบถ้วน ชัดเจน PC 3. ผู้ปฏิบัติงานล่ามภาษามือไม่มีอำนาจลงนามในเอกสารทางการแพทย์ใดๆ แทนผู้ป่วย PC 4. ประสานญาติหรือผู้ดูแลคนหูหนวกเพื่อแจ้งเรื่องการรักษา PC 5. ผู้ปฏิบัติงานล่ามภาษามือให้ข้อมูลของคนหูหนวกเท่าที่ได้รับคามยินยอมและจำเป็นต่อการรับบริการทางการแพทย์	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
1010805 การทำงานร่วมกับล่ามภาษามือคนหูหนวกกรณีให้บริการคนหูหนวกที่ไม่สามารถใช้ภาษามือไทยได้	PC 1. ล่ามหูหนวกและล่ามหูดีตกลงรายละเอียดการปฏิบัติร่วมกันก่อนให้บริการสำหรับคนหูหนวกที่ไม่ได้รับการศึกษา PC 2. ในการปฏิบัติงานจะต้องมีทั้งล่ามหูดีและล่ามคนหูหนวกให้บริการ PC 3. ล่ามคนหูหนวกมีหน้าที่แปลรับส่งภาษามือคนหูหนวกที่ไม่ได้รับการศึกษา PC 4.ล่ามหูดีมีหน้าที่แปลจากล่ามหูหนวกให้คนหูดีและแปลภาษาพูดเป็นภาษามือให้ล่ามคนหูหนวก	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

- 1) สามารถสื่อสารด้วยภาษาไทย และใช้ภาษาไทยได้เป็นดี
- 2) สามารถแปลจากภาษาไทยเป็นภาษาพูดไทย ภาษาพูดไทยเป็นภาษาไทย หรือภาษาไทยเป็นข้อความภาษาไทย หรือการสื่อสารแบบอื่น ๆ ที่คนหูหนวกใช้สื่อสารให้เป็นภาษาไทยได้อย่างถูกต้องครบถ้วน
- 3) สามารถสื่อสารและทำความเข้าใจได้กับล่ามภาษามือคนหูหนวกและล่ามภาษามือคนหูดี
- 4) สามารถจับประเด็นได้อย่างครบถ้วน
- 5) สามารถทำงานร่วมกับผู้ประกอบวิชาชีพล่ามภาษามือด้วยกันได้
- 6) สามารถเลือกใช้คำศัพท์ วลี หรือประโยค ภาษาไทย ภาษาพูดไทย ที่มีเหมาะสมสอดคล้องสถานการณ์
- 7) สามารถป้องกันตนเองและดูแลตนเองไม่ให้ติดเชื้อขณะปฏิบัติหน้าที่ อาทิ การสวมหน้ากากอนามัยตลอดเวลา การล้างมือด้วยสบู่ฆ่าเชื้อ หรือสวมถุงมือป้องกัน

(ข) ความต้องการด้านความรู้

- 1) ความรู้เกี่ยวกับภาษามือไทย มาตรฐานภาษามือไทยตามที่สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทยเผยแพร่
- 2) ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานล่ามที่ดี ตามคู่มือมาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษามือ
- 3) ความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ภาษามือเกี่ยวกับการรับบริการทางการแพทย์และงานสาธารณสุข
- 4) ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของคนหูหนวก
- 5) ความรู้เกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพล่ามภาษามือ
- 6) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษามือ

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

14.1 หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

- 1) ระบุ อธิบายหรือแสดงท่าภาษามือ ตามมาตรฐานภาษามือไทย สำหรับงานบริการทางการแพทย์และงานสาธารณสุข
- 2) ระบุหรืออธิบายความรู้การปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษามือที่ดี
- 3) ระบุหรืออธิบายวัฒนธรรมของคนหูหนวก และการอยู่ร่วมกันในสังคมคนหูหนวก
- 4) ระบุหรืออธิบายการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพล่ามภาษามือ
- 5) ระบุหรืออธิบายกฎหมาย ข้อบังคับ หรือระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษามือ
- 6) หนังสือรับรองความรู้ที่เกี่ยวข้อง อาทิ เอกสารการศึกษาหรือการฝึกอบรมที่เกี่ยวกับภาษามือไทยหรือการประกอบอาชีพล่ามภาษามือ หรือการปฏิบัติงานล่ามภาษามือสำหรับงานบริการคนหูหนวกด้านการแพทย์และงานสาธารณสุข

14.2 หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

- 1) หนังสือรับรองความสามารถการทำหน้าที่ล่ามภาษามือ อาทิ เอกสารรับรองประสบการณ์ทำงานเป็นล่ามภาษามือไทยหรือการฝึกงานล่ามภาษามือ ที่ออกให้โดยหน่วยงานที่น่าเชื่อถือ อาทิ สมาคม สมาพันธ์ ชมรม เครือข่ายที่ให้บริการคนหูหนวก องค์กรเครือข่ายล่ามภาษามือ
- 2) หนังสือคำขอหรือสัญญาว่าจ้าง ปฏิบัติหน้าที่เป็นล่ามภาษามือในลักษณะงานล่ามที่เกี่ยวกับบริการทางการแพทย์และงานสาธารณสุข ที่ออกให้โดยหน่วยงานหรือผู้รับบริการ (ในที่นี้หมายถึงหน่วยงานรัฐ เอกชน นิติบุคคล หรือคนหูหนวก หรือคนหูดีที่ร้องขอใช้บริการล่ามภาษามือ)
- 3) แสดงหรือสาธิตการปฏิบัติหน้าที่ฟังและแปลภาษามือสำหรับช่วยคนหูหนวกในสถานการณ์เกี่ยวกับการบริการทางการแพทย์และงานสาธารณสุข
- 4) หลักฐานอื่นๆ ที่แสดงได้ถึงการปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษามือ อาทิ วิดีทัศน์ สื่อที่ผ่านช่องทางสาธารณะ ที่ได้รับอนุญาตจากผู้รับบริการให้เผยแพร่เพื่อประกอบการประเมินตามหน่วยสมรรถนะนี้

14.3 คำแนะนำในการประเมิน

- 1) ผู้รับการประเมินต้องเป็นสมาชิกขององค์กรเครือข่ายล่ามภาษามือ เช่น สมาคมล่ามภาษามือแห่งประเทศไทย ชมรมล่ามภาษามือคนหูหนวกแห่งประเทศไทย
- 2) เจ้าหน้าที่สอบทำการประเมินล่ามภาษามือหูหนวกให้จัดประเมินโดยคำนึงถึงระดับการได้ยินและวิธีการสื่อสารเป็นรายบุคคล
- 3) หลักฐานใด ๆ

ที่ใช้ประกอบการประเมินตามหน่วยสมรรถนะนี้ต้องไม่ละเมิดความเป็นส่วนตัวหรือความลับของผู้รับบริการหรือต้องได้รับอนุญาตจากหน่วยงานหรือบุคคลที่ขอรับบริการ

- 4) เจ้าหน้าที่สอบตรวจประเมินหลักฐาน โดยพิจารณาจากร่องรอยหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานด้านปฏิบัติงาน และหลักฐานด้านความรู้ ตามข้อ 14.1 และ 14.2 หรือให้ครอบคลุมเกณฑ์ปฏิบัติงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

ล่ามภาษามือทำหน้าที่เป็นล่าม เพื่อการสื่อสารและให้บริการทางการแพทย์และงานสาธารณสุข ในการตรวจรักษาโรคเฉพาะทาง อาทิ ตรวจรักษาทางศัลยกรรม การรักษาด้วยวิธีการบำบัด การปฏิบัติงานแปลข้อความในเอกสารหรือถ่ายทอดภาษามือเป็นภาษาพูดและการถ่ายทอดภาษาพูดเป็นภาษามือ มีความชัดเจน เข้าใจง่าย ถูกต้องเหมาะสมสถานการณ์ มีความต่อเนื่องในการปฏิบัติงาน มีความสามารถในแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้าที่เป็นประโยชน์ต่อการรักษาของคนที่อยู่ในขอบเขตที่ไม่ละเมิด

โดยสามารถใช้ภาษามือที่เกี่ยวข้องกับการทำงานสำหรับคนหูหนวก

คำอธิบาย

- 1) คนหูหนวกที่ไม่สามารถใช้ภาษามือไทยได้ หมายถึง คนหูหนวกที่ไม่ได้เข้ารับการศึกษหรือไม่จบการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของคนหูหนวก
- 2) คนหูหนวกที่ไม่สามารถใช้ภาษามือไทยมาตรฐานในการสื่อสาร แต่สามารถใช้ภาษากาย และการอ่านปาก
- 3) ลามภาษามือคนหูดี หมายถึง คนหูดีผู้ทำหน้าที่ลามภาษามือ
- 3) ลามภาษามือคนหูหนวก หมายถึง คนหูหนวกผู้ทำหน้าที่ลามภาษามือ

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

เจ้าหน้าที่สอบพิจารณาหลักฐานจากแฟ้มสะสมผลงานที่เป็นเอกสารรับรองผลงาน รับรองความรู้ความสามารถที่ผ่านมาก่อนหน้า

หากไม่ชัดเจนหรือมีปริมาณไม่เพียงพอให้เชื่อถือได้ ให้ประเมินสมรรถนะของผู้เข้ารับการประเมินด้วยเครื่องมือประเมินความรู้และทักษะ ให้ครอบคลุมเกณฑ์การปฏิบัติงาน ทักษะและความรู้ที่ต้องการของหน่วยสมรรถนะนี้

- 1) ประเมินภาคความรู้ด้วยแบบการสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
- 2) ประเมินภาคความรู้ด้วยเอกสารรับรองการศึกษาฝึกอบรม
- 3) ประเมินความรู้และความสามารถจากประสบการณ์ด้วยแฟ้มสะสมผลงานของผู้รับการประเมิน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 10110
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ บริการล่ามภาษามือสากลในงานประชุม สัมมนา และบริการสาธารณะ
3. ทบทวนครั้งที่ N/A
4. สร้างใหม่ ☒ ปรับปรุง ☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ISCO 2643 : นักแปล ล่าม และนักภาษาศาสตร์อื่นๆ

TSCO 2444.25 : ล่ามภาษามือ (Sign language Interpreter) เสนอสร้างรหัสใหม่

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

บุคคลต้องมีความรู้ ทักษะ และความสามารถในการปฏิบัติงานล่ามภาษามือตามจรรยาบรรณวิชาชีพ มีความเข้าใจในวัฒนธรรมคนหูหนวกและมีทัศนคติที่ดีในการให้บริการเป็นล่ามภาษามือต่อคนหูหนวก

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

สาขาวิชาชีพบริการการศึกษา วิจัย และภาษา สาขาล่ามเพื่อการสื่อสาร อาชีพล่ามภาษามือ

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

- จรรยาบรรณของวิชาชีพล่ามภาษามือ โดยสมาคมล่ามภาษามือแห่งประเทศไทย
- ประกาศที่กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการกำหนด
- มาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่เป็นล่ามภาษามือที่กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการกำหนด
- พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556
- ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ว่าด้วยบริการล่ามภาษามือ พ.ศ. 2561
- ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
1011001 ปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษามือด้วยมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	PC1. ต้องทักทาย แนะนำตัวเอง และพูดคุยกับผู้รับบริการว่าจะมาทำหน้าที่ล่ามภาษามือให้คนหูหนวกที่เป็นผู้รับบริการและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความคุ้นชินการใช้ภาษามือในการสื่อสาร PC 2. ต้องได้รับการยินยอมจากคนหูหนวกที่เป็นผู้รับบริการ ผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้รับผิดชอบในการให้ทำหน้าที่ล่ามภาษามือ PC 3. ต้องมีทัศนคติที่ดีต่อการให้บริการล่ามภาษามือแก่คนหูหนวก PC 4. ปฏิบัติงานล่ามภาษามือด้วยความเข้าใจในวัฒนธรรมคนหูหนวกและชุมชนคนหูหนวก PC 5. ต้องเคารพในศักดิ์ศรีและสิทธิของคนหูหนวกที่เป็นผู้รับบริการและผู้เกี่ยวข้อง PC 6. ปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพล่ามภาษามืออย่างเคร่งครัด ไม่สร้างความเสียหายที่ส่งผลกระทบต่อผู้ร่วมวิชาชีพล่ามภาษามือ	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
1011002 การใช้ภาษามือไทยในการล่ามภาษามือสำหรับคนหูหนวกเพื่อสื่อสารกับคนทั่วไป	PC 1. ทำหน้าที่ล่ามภาษามือโดยจับประเด็น ถอดความหมาย แปลความหมายและถ่ายทอดใจความสำคัญด้วยภาษามือไทยได้อย่างถูกต้องครบถ้วน PC 2. ต้องระมัดระวังคำหรือภาษามือที่ใช้ในการสื่อสาร ต้องไม่กล่าวถึงสิทธิส่วนตัวของคนหูหนวกที่เป็นผู้รับบริการ PC 3. ประเมินสถานการณ์แล้วเลือกใช้การแปลให้สอดคล้องกับสถานการณ์ PC 4. ใช้ภาษามือตามโครงสร้าง ไวยากรณ์ ได้แก่ง่ามมือ ตำแหน่งของมือ การเคลื่อนไหวของมือ ทิศทางของฝ่ามือ และการแสดงสีหน้า	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
1011003 การทำงานร่วมกันของล่ามภาษามือ	PC 1. ล่ามภาษามือตกลงรายละเอียดการทำงานร่วมกันก่อนปฏิบัติงาน PC 2. ร่วมปรึกษากับทีมล่ามภาษามือเพื่อพัฒนาตนเองหลังการปฏิบัติงาน	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
1011004 บริการล่ามภาษามือในการประชุมนานาชาติ	PC 1. ประสานกับผู้จัดงานในการให้คำแนะนำในการจัดงานและวิธีการสื่อสารกับคนหูหนวก PC 2. ประสานผู้จัดงานเพื่อขอข้อมูลและต้องทำความเข้าใจในเนื้อหาเรื่องที่จัดประชุมและรับข้อมูลจากวิทยากรหรือพิธีกรผู้ดำเนินรายการ PC 3. จัดพื้นที่และอยู่ในตำแหน่งที่คนหูหนวกผู้รับบริการมองเห็น PC 4. ใช้ภาษามือสากลหรือภาษามืออเมริกัน (ASL) หรือภาษามือต่างประเทศ ในการปฏิบัติหน้าที่ล่าม PC 5. ฟังและแปลภาษาต่างประเทศหรือภาษามือต่างประเทศของวิทยากรเป็นภาษามือไทยหรือภาษามือสากลโดยแปลตามหรือแปลพร้อมตามเนื้อหาสาระและตามลำดับของวิทยากรหรือพิธีกรผู้ดำเนินรายการ	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
1011005 การทำงานร่วมกับล่ามภาษามือคนหูหนวกในการประชุมสัมมนา	PC 1. ในการปฏิบัติงานจะต้องมีทั้งล่ามหูดีและล่ามคนหูหนวกเพื่อช่วยสื่อสารและรับส่งข้อมูลในการประชุมสัมมนา PC 2. ล่ามหูหนวกและล่ามหูดีตกลงรายละเอียดการปฏิบัติร่วมกันก่อนให้บริการล่าม PC 3. ล่ามคนหูหนวกมีหน้าที่แปลรับส่งข้อมูลด้วยภาษามือสากลหรือภาษามืออเมริกัน (ASL) หรือภาษามือต่างประเทศเป็นภาษามือไทยให้คนล่ามหูดี PC 4. ล่ามคนหูดีมีหน้าที่แปลรับส่งข้อมูลจากล่ามคนหูหนวกโดยแปลเป็นภาษามือไทยหรือภาษาพูดไทยให้คนไทยเข้าใจ	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

- 1) สามารถสื่อสารด้วยภาษามือไทย และใช้ภาษาไทยได้เป็นดี ในการให้บริการในงานประชุม สัมมนา
 - 2) สามารถแปลจากภาษามือสากลเป็นภาษาพูดไทย ภาษาพูดไทยเป็นภาษามือสากล หรือการสื่อสารแบบอื่น ๆ
- ที่คนหูหนวกใช้สื่อสารให้เป็นภาษาไทยหรือภาษามือสากลได้อย่างถูกต้องครบถ้วน
- 3) สามารถสื่อสารและทำความเข้าใจได้กับล่ามภาษามือคนหูหนวกและล่ามภาษามือคนหูดี
 - 4) สามารถจับประเด็นได้อย่างครบถ้วน
 - 5) สามารถทำงานร่วมกันกับผู้ประกอบวิชาชีพล่ามภาษามือด้วยกันได้
 - 6) สามารถเลือกใช้คำศัพท์ วลี หรือประโยค ภาษามือไทย ภาษามือสากล ภาษาพูดไทย ที่มีเหมาะสมสอดคล้องสถานการณ์
 - 7) สามารถปฏิบัติงานล่ามแบบ Audience interpreter (Mirroring) and Simultaneous interpreter ตามสถานการณ์ที่เหมาะสม

(ข) ความต้องการด้านความรู้

- 1) ความรู้เกี่ยวกับภาษามือไทย มาตรฐานภาษามือไทยตามที่สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทยเผยแพร่
- 2) ความรู้เกี่ยวกับภาษามือสากลหรือภาษามืออเมริกัน (ASL) หรือภาษามือต่างประเทศอื่น ๆ
- 3) ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานล่ามที่ดี ตามคู่มือมาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษามือ
- 4) ความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ภาษามือเกี่ยวกับการให้บริการล่ามภาษามือในงานประชุม สัมมนา
- 5) ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของคนหูหนวก
- 6) ความรู้เกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพล่ามภาษามือ
- 7) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษามือ

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

14.1 หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

- 1) ระบุ อธิบายหรือแสดงท่าภาษามือสากล ภาษามืออเมริกัน (ASL) หรือภาษามือต่างประเทศอื่น ๆ สำหรับให้บริการในงานประชุม สัมมนา
- 2) ระบุหรืออธิบายความรู้การปฏิบัติหน้าที่งานล่ามภาษามือที่ดี
- 3) ระบุหรืออธิบายวัฒนธรรมของคนหูหนวก และการอยู่ร่วมกันในสังคมคนหูหนวก
- 4) ระบุหรืออธิบายการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพล่ามภาษามือ
- 5) ระบุหรืออธิบายกฎหมาย ข้อบังคับ หรือระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษามือ
- 6) หนังสือรับรองความรู้ที่เกี่ยวข้อง อาทิ เอกสารการศึกษาหรือการฝึกอบรมที่เกี่ยวกับภาษามือไทยหรือการประกอบอาชีพล่ามภาษามือ

หรือการปฏิบัติงานล่ามภาษามือสำหรับงานบริการคนหูหนวก

14.2 หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

- 1) หนังสือรับรองความสามารถการทำงานเป็นล่ามภาษามือหรือการฝึกงานล่ามภาษามือที่ออกให้โดยหน่วยงานที่น่าเชื่อถือ อาทิ สมาคม สมาพันธ์ ชมรม เครือข่ายที่ให้บริการคนหูหนวก องค์กรเครือข่ายล่ามภาษามือ
- 2) หนังสือคำขอหรือสัญญาว่าจ้าง ปฏิบัติหน้าที่เป็นล่ามภาษามือในลักษณะงานล่ามที่เกี่ยวกับการให้บริการในงานประชุม สัมมนา ที่ออกให้โดยหน่วยงานหรือผู้รับบริการ (ในที่นี้หมายถึงหน่วยงานรัฐ เอกชน นิติบุคคล หรือคนหูหนวก หรือคนหูดีที่ร้องขอใช้บริการล่ามภาษามือ)
- 3) แสดงหรือสาธิตการปฏิบัติหน้าที่ฟังและแปลภาษามือสำหรับช่วยคนหูหนวกในสถานการณ์เกี่ยวกับใช้ภาษามือสากล ภาษามืออเมริกัน (ASL) หรือภาษามือต่างประเทศอื่น ๆ สำหรับให้บริการในงานประชุม สัมมนา
- 4) หลักฐานอื่นๆ ที่แสดงได้ถึงการทำงานปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษามือ อาทิ วิดีทัศน์ สื่อที่ผ่านช่องทางสาธารณะที่ได้รับอนุญาตจากผู้ให้บริการให้เผยแพร่เพื่อประกอบการประเมินตามหน่วยสมรรถนะนี้

14.3 คำแนะนำในการประเมิน

- 1) ผู้รับการประเมินต้องเป็นสมาชิกขององค์กรเครือข่ายล่ามภาษามือ เช่น สมาคมล่ามภาษามือแห่งประเทศไทย ชมรมล่ามภาษามือคนหูหนวกแห่งประเทศไทย
- 2) เจ้าหน้าที่สอบทำการประเมินล่ามภาษามือหูหนวกให้จัดประเมินโดยคำนึงถึงระดับการได้ยินและวิธีการสื่อสารเป็นรายบุคคล
- 3) หลักฐานใด ๆ

ที่ใช้ประกอบการประเมินตามหน่วยสมรรถนะนี้ต้องไม่ละเมิดความเป็นส่วนตัวหรือความลับของผู้รับบริการหรือต้องได้รับอนุญาตจากหน่วยงานหรือบุคคลที่ขอรับบริการ

- 4) เจ้าหน้าที่สอบตรวจประเมินหลักฐาน โดยพิจารณาจากร่องรอยหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานด้านปฏิบัติงาน และหลักฐานด้านความรู้ ตามข้อ 14.1 และ 14.2 หรือให้ครอบคลุมเกณฑ์ปฏิบัติงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

ล่ามภาษามือทำหน้าที่เป็นล่าม เพื่อการสื่อสารและให้บริการในการประชุม สัมมนา ที่ใช้ภาษามือสากล ภาษามืออเมริกัน (ASL) หรือภาษามือต่างประเทศอื่น ๆ

การปฏิบัติงานแปลข้อความในเอกสารหรือถ่ายทอดภาษามือเป็นภาษาพูดและการถ่ายทอดภาษาพูดเป็นภาษามือ มีความชัดเจน เข้าใจง่าย ถูกต้องเหมาะสมสถานการณ์ มีความต่อเนื่องในการปฏิบัติงาน

คำอธิบาย

- 1) คนหูหนวกที่ไม่สามารถใช้ภาษามือไทยได้ หมายถึง คนหูหนวกที่ไม่ได้เข้ารับการศึกษหรือไม่จบการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของคนหูหนวก คนหูหนวกที่ไม่สามารถใช้ภาษามือไทยมาตรฐานในการสื่อสาร แต่สามารถใช้ภาษากาย และการอ่านปาก
- 2) ลามภาษามือคนหูดี หมายถึง คนหูดีผู้ทำหน้าที่ล่ามภาษามือ
- 3) ลามภาษามือคนหูหนวก หมายถึง คนหูหนวกผู้ทำหน้าที่ล่ามภาษามือ

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

เจ้าหน้าที่สอบพิจารณาหลักฐานจากแฟ้มสะสมผลงานที่เป็นเอกสารรับรองผลงาน รับรองความรู้ความสามารถที่ผ่านมาก่อนหน้า

หากไม่ชัดเจนหรือมีปริมาณไม่เพียงพอให้เชื่อถือได้ ให้ประเมินสมรรถนะของผู้เข้ารับการประเมินด้วยเครื่องมือประเมินความรู้และทักษะ ให้ครอบคลุมเกณฑ์การปฏิบัติงาน ทักษะและความรู้ที่ต้องการของหน่วยสมรรถนะนี้

- 1) ประเมินภาคความรู้ด้วยแบบการสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
- 2) ประเมินภาคความรู้ด้วยเอกสารรับรองการศึกษาฝึกอบรม
- 3) ประเมินความรู้และความสามารถจากประสบการณ์ด้วยแฟ้มสะสมผลงานของผู้รับการประเมิน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 10111
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ บริการล่ามภาษามือเพื่อพิธีกรรมทางศาสนา
3. ทบทวนครั้งที่ N/A
4. สร้างใหม่ ☒ ปรับปรุง ☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ISCO 2643 : นักแปล ล่าม และนักภาษาศาสตร์อื่นๆ

TSCO 2444.25 : ล่ามภาษามือ (Sign language Interpreter) เสนอสร้างรหัสใหม่

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

บุคคลต้องมีความรู้ ทักษะ และความสามารถในการปฏิบัติงานล่ามภาษามือตามจรรยาบรรณวิชาชีพ มีความเข้าใจในวัฒนธรรมคนหูหนวกและมีทัศนคติที่ดีในการให้บริการเป็นล่ามภาษามือต่อคนหูหนวก

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

สาขาวิชาชีพบริการการศึกษา วิจัย และภาษา สาขาล่ามเพื่อการสื่อสาร อาชีพล่ามภาษามือ

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

- จรรยาบรรณของวิชาชีพล่ามภาษามือ โดยสมาคมล่ามภาษามือแห่งประเทศไทย
- ประกาศที่กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการกำหนด
- มาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่เป็นล่ามภาษามือที่กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการกำหนด
- พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556
- ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ว่าด้วยบริการล่ามภาษามือ พ.ศ. 2561

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
1011101 ปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษามือด้วยมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	PC 1. ต้องทักทาย แนะนำตัวเอง และพูดคุยกับผู้รับบริการว่าจะมาทำหน้าที่ล่ามภาษามือให้คนหูหนวกที่เป็นผู้รับบริการและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความคุ้นชินการใช้ภาษามือในการสื่อสาร PC 2. ต้องได้รับการยินยอมจากคนหูหนวกที่เป็นผู้รับบริการ ผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้รับผิดชอบในการให้ทำหน้าที่ล่ามภาษามือ PC 3. ต้องมีทัศนคติที่ดีต่อการให้บริการล่ามภาษามือแก่คนหูหนวก PC 4. ปฏิบัติงานล่ามภาษามือด้วยความเข้าใจในวัฒนธรรมคนหูหนวกและชุมชนคนหูหนวก PC 5. ต้องเคารพในศักดิ์ศรีและสิทธิของคนหูหนวกที่เป็นผู้รับบริการและผู้เกี่ยวข้อง PC 6. ปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพล่ามภาษามืออย่างเคร่งครัด ไม่สร้างความเสียหายที่ส่งผลกระทบต่อผู้ร่วมวิชาชีพล่ามภาษามือ	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
1011102 การใช้ภาษามือไทยในการล่ามภาษามือสำหรับคนหูหนวกเพื่อสื่อสารกับคนทั่วไป	PC 1. ทำหน้าที่ล่ามภาษามือโดยจับประเด็น ถอดความหมาย แปลความหมายและถ่ายทอดใจความสำคัญด้วยภาษามือไทยได้อย่างถูกต้องครบถ้วน PC 2. ต้องระมัดระวังคำหรือภาษามือที่ใช้ในการสื่อสาร ต้องไม่กล่าวถึงสิทธิส่วนตัวของคนหูหนวกที่เป็นผู้รับบริการ PC 3. ประเมินสถานการณ์แล้วเลือกใช้การแปลให้สอดคล้องกับสถานการณ์ PC 4. ใช้ภาษามือตามโครงสร้าง ไวยากรณ์ ได้แก่ง่ามมือ ตำแหน่งของมือ การเคลื่อนไหวของมือ ทิศทางของฝ่ามือ และการแสดงสีหน้า	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
1011103 การทำงานร่วมกันของล่ามภาษามือ	PC 1. ล่ามภาษามือตกลงรายละเอียดการทำงานร่วมกัน ก่อนปฏิบัติงาน PC 2. ร่วมปรึกษากับทีมล่ามภาษามือเพื่อพัฒนาตนเองหลังการปฏิบัติงาน PC 1. ปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษามือเฉพาะศาสนาที่ตนนับถือและปฏิบัติตามศาสนาพิธีเป็นปกติประจำ PC 2. มีความเคารพและเข้าใจในหลักธรรมคำสอนและลำดับขั้นตอนในศาสนาพิธีที่เข้าร่วม PC 3. เข้าใจหลักปฏิบัติตนของศาสนาพิธี อาทิ การแต่งกาย PC 4. ประสานทำความเข้าใจในลำดับขั้นตอนของงานพิธีเนื้อหาในพิธีการกับผู้ผู้นำในศาสนาพิธีหรือผู้จัดงาน	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
1011104 การทำหน้าที่ล่ามภาษามือในพิธีกรรมทางศาสนา	PC 1. ปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษามือเฉพาะศาสนาที่ตนนับถือและปฏิบัติศาสนาพิธีเป็นปกติประจำ PC 2. มีความเคารพและเข้าใจในหลักธรรมคำสอนและลำดับขั้นตอนในศาสนาพิธีที่เข้าร่วม PC 3. เข้าใจหลักปฏิบัติตนของศาสนาพิธี อาทิ การแต่งกาย PC 4. ประสานทำความเข้าใจในลำดับขั้นตอนของงานพิธีเนื้อหาในพิธีการกับผู้นำในศาสนาพิธีหรือผู้จัดงาน	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
1011105 การทำงานร่วมกับล่ามภาษามือคนหูหนวกกรณีให้บริการคนหูหนวกที่ไม่สามารถใช้ภาษามือไทยได้	PC 1. ในการปฏิบัติงานจะต้องมีทั้งล่ามหูดีและล่ามคนหูหนวกเพื่อช่วยสื่อสารด้วยภาษามือธรรมชาติหรือภาษามือประดิษฐ์ PC 2. ล่ามหูหนวกและล่ามหูดีตกลงรายละเอียดการปฏิบัติร่วมกันก่อนให้บริการล่าม PC 3. ล่ามคนหูหนวกมีหน้าที่แปลรับส่งข้อมูลให้คนหูหนวกที่ใช้ภาษามือธรรมชาติหรือภาษามือประดิษฐ์ PC 4.ล่ามหูดีมีหน้าที่แปลจากล่ามหูหนวกให้คนหูดีและแปลภาษาพูดเป็นภาษามือไทยให้ล่ามคนหูหนวกเพื่อสื่อสารกับคนหูหนวก	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

- 1) สามารถสื่อสารด้วยภาษามือไทย และใช้ภาษาไทยได้เป็นดี
- 2) สามารถแปลจากภาษามือไทยเป็นภาษาพูดไทย ภาษาพูดไทยเป็นภาษามือไทย หรือภาษามือไทยเป็นข้อความภาษาไทย หรือการสื่อสารแบบอื่น ๆ ที่คนหูหนวกใช้สื่อสารให้เป็นภาษาไทยได้อย่างถูกต้องครบถ้วน
- 3) สามารถสื่อสารและทำความเข้าใจได้กับล่ามภาษามือคนหูหนวกและล่ามภาษามือคนหูดี
- 4) สามารถจับประเด็นได้อย่างครบถ้วน
- 5) สามารถทำงานร่วมกันกับผู้ประกอบวิชาชีพล่ามภาษามือด้วยกันได้
- 6) สามารถเลือกใช้คำศัพท์ วลี หรือประโยค ภาษามือไทย ภาษาพูดไทย ที่มีเหมาะสมสอดคล้องสถานการณ์

(ข) ความต้องการด้านความรู้

- 1) ความรู้เกี่ยวกับภาษามือไทย มาตรฐานภาษามือไทยตามที่สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทยเผยแพร่
- 2) ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานล่ามที่ดี ตามคู่มือมาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษามือ
- 3) ความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ภาษามือเกี่ยวกับพิธีกรรมทางศาสนา
- 4) ความรู้เกี่ยวกับธรรมเนียมประเพณี วิธีการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมเมื่ออยู่ในพิธีกรรมศาสนา
- 5) ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของคนหูหนวก
- 6) ความรู้เกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพล่ามภาษามือ
- 7) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษามือ

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

14.1 หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

- 1) ระบุ อธิบายหรือแสดงท่าทางภาษามือ ตามมาตรฐานภาษามือไทย สำหรับงานพิธีกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ
- 2) ระบุหรืออธิบายความรู้การปฏิบัติหน้าที่งานล่ามภาษามือที่ดี
- 3) ระบุหรืออธิบายวัฒนธรรมของคนหูหนวก และการอยู่ร่วมกันในสังคมคนหูหนวก
- 4) ระบุหรืออธิบายการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพล่ามภาษามือ
- 5) ระบุหรืออธิบายกฎหมาย ข้อบังคับ หรือระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษามือ
- 6) หนังสือรับรองความรู้ที่เกี่ยวข้อง อาทิ เอกสารการศึกษาหรือการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับภาษามือไทยหรือการประกอบอาชีพล่ามภาษามือ หรือการปฏิบัติงานล่ามภาษามือสำหรับงานบริการในศาสนาพิธี

14.2 หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

- 1) หนังสือรับรองความสามารถการทำงานเป็นล่ามภาษามือไทยหรือการฝึกงานล่ามภาษามือ ที่ออกให้โดยหน่วยงานที่น่าเชื่อถือ อาทิ สมาคม สมาพันธ์ ชมรม เครือข่ายที่ให้บริการคนหูหนวก องค์กรเครือข่ายล่ามภาษามือ
- 2) หนังสือคำขอหรือสัญญาว่าจ้าง ปฏิบัติหน้าที่เป็นล่ามภาษามือในลักษณะงานล่ามที่เกี่ยวกับพิธีกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ ที่ออกให้โดยหน่วยงานหรือผู้รับบริการ (ในที่นี้หมายถึงหน่วยงานรัฐ เอกชน นิติบุคคล หรือคนหูหนวก หรือคนหูดีที่ร้องขอใช้บริการล่ามภาษามือ)
- 3) แสดงหรือสาธิตการปฏิบัติหน้าที่ฟังและแปลภาษามือสำหรับช่วยคนหูหนวกในสถานการณ์เกี่ยวกับศาสนาพิธี
- 4) หลักฐานอื่นๆ ที่แสดงได้ถึงกการปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษามือ อาทิ วิดีทัศน์ สื่อที่ผ่านช่องทางสาธารณะ ที่ได้รับอนุญาตจากผู้รับบริการให้เผยแพร่เพื่อประกอบการประเมินตามหน่วยสมรรถนะนี้

14.3 คำแนะนำในการประเมิน

- 1) ผู้รับการประเมินต้องเป็นสมาชิกขององค์กรเครือข่ายล่ามภาษามือ เช่น สมาคมล่ามภาษามือแห่งประเทศไทย ชมรมล่ามภาษามือคนหูหนวกแห่งประเทศไทย
- 2) เจ้าหน้าที่สอบทำการประเมินล่ามภาษามือหูหนวกให้จัดประเมินโดยคำนึงถึงระดับการได้ยินและวิธีการสื่อสารเป็นรายบุคคล
- 3) หลักฐานใด ๆ

ที่ใช้ประกอบการประเมินตามหน่วยสมรรถนะนี้ต้องไม่ละเมิดความเป็นส่วนตัวหรือความลับของผู้รับบริการหรือต้องได้รับอนุญาตจากหน่วยงานหรือบุคคลที่ขอรับบริการ

- 1) เจ้าหน้าที่สอบตรวจประเมินหลักฐาน โดยพิจารณาจากร่องรอยหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานด้านปฏิบัติงาน และหลักฐานด้านความรู้ ตามข้อ 14.1 และ 14.2 หรือให้ครอบคลุมเกณฑ์ปฏิบัติงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

ล่ามภาษามือทำหน้าที่เป็นล่าม เพื่อการสื่อสารให้บริการในพิธีการหรืองานที่เกี่ยวข้องกับศาสนาหรือศาสนาพิธี อาทิ งานมงคลพิธีหมั้น พิธีแต่งงาน วันครบรอบวันเกิด ทำบุญ โดยปฏิบัติหน้าที่ล่ามตามศาสนาที่ตนนับถือและปฏิบัติศาสนาพิธีเป็นประจำ

คำอธิบาย

- 1) คนหูหนวกที่ไม่สามารถใช้ภาษามือไทยได้ หมายถึง คนหูหนวกที่ไม่ได้เข้ารับการศึกษหรือไม่จบการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของคนหูหนวก
- คนหูหนวกที่ไม่สามารถใช้ภาษามือไทยมาตรฐานในการสื่อสาร แต่สามารถใช้ภาษากาย และการอ่านปาก
- 2) ล่ามภาษามือคนหูดี หมายถึง คนหูดีผู้ทำหน้าที่ล่ามภาษามือ
- 3) ล่ามภาษามือคนหูหนวก หมายถึง คนหูหนวกผู้ทำหน้าที่ล่ามภาษามือ

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

เจ้าหน้าที่สอบพิจารณาหลักฐานจากแฟ้มสะสมผลงานที่เป็นเอกสารรับรองผลงาน รับรองความรู้ความสามารถที่ผ่านมาก่อนหน้า

หากไม่ชัดเจนหรือมีปริมาณไม่เพียงพอให้เชื่อถือได้ ให้ประเมินสมรรถนะของผู้เข้ารับการประเมินด้วยเครื่องมือประเมินความรู้และทักษะ ให้ครอบคลุมเกณฑ์การปฏิบัติงาน ทักษะและความรู้ที่ต้องการของหน่วยสมรรถนะนี้

- 1) ประเมินภาคความรู้ด้วยแบบการสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
- 2) ประเมินภาคความรู้ด้วยเอกสารรับรองการศึกษาฝึกอบรม
- 3) ประเมินความรู้และความสามารถจากประสบการณ์ด้วยแฟ้มสะสมผลงานของผู้รับการประเมิน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 10114
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ บริการล่ามภาษามือเพื่อการศึกษาและวิจัยเชิงวิชาการ
3. ทบทวนครั้งที่ N/A
4. สร้างใหม่ ☒ ปรับปรุง ☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ISCO 2643 : นักแปล ล่าม และนักภาษาศาสตร์อื่นๆ

TSCO 2444.25 : ล่ามภาษามือ (Sign language Interpreter) เสนอสร้างรหัสใหม่

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

บุคคลต้องมีความรู้ ทักษะ และความสามารถในการปฏิบัติงานล่ามภาษามือตามจรรยาบรรณวิชาชีพ มีความเข้าใจในวัฒนธรรมคนหูหนวกและมีทัศนคติที่ดีในการให้บริการเป็นล่ามภาษามือต่อคนหูหนวก

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

สาขาวิชาชีพบริการการศึกษา วิจัย และภาษา สาขาล่ามเพื่อการสื่อสาร อาชีพล่ามภาษามือ

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

- จรรยาบรรณของวิชาชีพล่ามภาษามือ โดยสมาคมล่ามภาษามือแห่งประเทศไทย
- ประกาศที่กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการกำหนด
- มาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่เป็นล่ามภาษามือที่กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการกำหนด
- พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556
- ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ว่าด้วยบริการล่ามภาษามือ พ.ศ. 2561

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
1011401 ปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษามือด้วยมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	PC1. ต้องทักทาย แนะนำตัวเอง และพูดคุยกับผู้รับบริการว่าจะมาทำหน้าที่ล่ามภาษามือให้คนหูหนวกที่เป็นผู้รับบริการและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความคุ้นชินการใช้ภาษามือในการสื่อสาร PC 2. ต้องได้รับการยินยอมจากคนหูหนวกที่เป็นผู้รับบริการ ผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้รับผิดชอบในการให้ทำหน้าที่ล่ามภาษามือ PC 3. ต้องมีทัศนคติที่ดีต่อการให้บริการล่ามภาษามือแก่คนหูหนวก PC 4. ปฏิบัติงานล่ามภาษามือด้วยความเข้าใจในวัฒนธรรมคนหูหนวกและชุมชนคนหูหนวก PC 5. ต้องเคารพในศักดิ์ศรีและสิทธิของคนหูหนวกที่เป็นผู้รับบริการและผู้เกี่ยวข้อง PC 6. ปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพล่ามภาษามืออย่างเคร่งครัด ไม่สร้างความเสียหายที่ส่งผลกระทบต่อผู้ร่วมวิชาชีพล่ามภาษามือ	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
1011402 การใช้ภาษามือไทยในการล่ามภาษามือสำหรับคนหูหนวกเพื่อสื่อสารกับคนทั่วไป	PC 1. ทำหน้าที่ล่ามภาษามือโดยจับประเด็น ถอดความหมาย แปลความหมายและถ่ายทอดใจความสำคัญด้วยภาษามือไทยได้อย่างถูกต้องครบถ้วน PC 2. ต้องระมัดระวังคำหรือภาษามือที่ใช้ในการสื่อสาร ต้องไม่กล่าวถึงสิทธิส่วนตัวของคนหูหนวกที่เป็นผู้รับบริการ PC 3. ประเมินสถานการณ์แล้วเลือกใช้การแปลให้สอดคล้องกับสถานการณ์ PC 4. ใช้ภาษามือตามโครงสร้าง ไวยากรณ์ ได้แก่ ท่ามือ ตำแหน่งของมือ การเคลื่อนไหวของมือ ทิศทางของฝ่ามือ และการแสดงสีหน้า	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
1011403 การทำงานร่วมกันของล่ามภาษามือ	PC 1. ล่ามภาษามือตกลงรายละเอียดการทำงานร่วมกันก่อนปฏิบัติงาน PC 2. ร่วมปรึกษากับทีมล่ามภาษามือเพื่อพัฒนาตนเองหลังการปฏิบัติงาน	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
1011404 ทำหน้าที่ล่ามภาษามือด้านการศึกษาและวิจัยเชิงวิชาการ	PC 1. ชี้แจงและให้คำแนะนำการจัดบริการเกี่ยวกับการศึกษาและการวิจัยเชิงวิชาการสำหรับคนหูหนวก PC 2. ทำความเข้าใจในเนื้อหาหรือหัวข้อที่จะบรรยาย PC 3. จัดพื้นที่และอยู่ในตำแหน่งที่คนหูหนวกผู้รับบริการมองเห็น PC 4. ตกลงทำความเข้าใจกับคนหูหนวกเพื่อกำหนดคำศัพท์ภาษามือที่ใช้ในการสื่อสารเฉพาะกลุ่ม	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
1011405 การทำงานร่วมกับล่ามภาษามือคนหูหนวกกรณีให้บริการคนหูหนวกที่ไม่สามารถใช้ภาษามือไทยได้	PC 1. ในการปฏิบัติงานจะต้องมีทั้งล่ามหูดีและล่ามคนหูหนวกเพื่อช่วยสื่อสารด้วยภาษามือธรรมชาติหรือภาษามือประดิษฐ์ PC 2. ล่ามหูหนวกและล่ามหูดีตกลงรายละเอียดการปฏิบัติร่วมกันก่อนให้บริการล่าม PC 3. ล่ามคนหูหนวกมีหน้าที่แปลรับส่งข้อมูลให้คนหูหนวกที่ใช้ภาษามือธรรมชาติหรือภาษามือประดิษฐ์ PC 4.ล่ามหูดีมีหน้าที่แปลจากล่ามหูหนวกให้คนหูดีและแปลภาษาพูดเป็นภาษามือไทยให้ล่ามคนหูหนวกเพื่อสื่อสารกับคนหูหนวก	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

- 1) สามารถสื่อสารด้วยภาษามือไทย และใช้ภาษาไทยได้เป็นดี
- 2) สามารถแปลจากภาษามือไทยเป็นภาษาพูดไทย ภาษาพูดไทยเป็นภาษามือไทย หรือภาษามือไทยเป็นข้อความภาษาไทย หรือการสื่อสารแบบอื่น ๆ ที่คนหูหนวกใช้สื่อสารให้เป็นภาษาไทยได้อย่างถูกต้องครบถ้วน
- 3) สามารถสื่อสารและทำความเข้าใจได้กับล่ามภาษามือคนหูหนวกและล่ามภาษามือคนหูดี
- 4) สามารถจับประเด็นได้อย่างครบถ้วน
- 5) สามารถทำงานร่วมกับผู้ประกอบวิชาชีพล่ามภาษามือด้วยกันได้
- 6) สามารถเลือกใช้คำศัพท์ วลี หรือประโยค ภาษามือไทย ภาษาพูดไทย ที่มีเหมาะสมสอดคล้องสถานการณ์

(ข) ความต้องการด้านความรู้

- 1) ความรู้เกี่ยวกับภาษามือไทย มาตรฐานภาษามือไทยตามที่สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทยเผยแพร่
- 2) ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานล่ามที่ดี ตามคู่มือมาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษามือ
- 3) ความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ภาษามือเกี่ยวกับการให้บริการในสาขาวิชาการด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะคำสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและการวิจัยเชิงวิชาการ
- 4) ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของคนหูหนวก
- 5) ความรู้เกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพล่ามภาษามือ
- 6) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษามือ

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

14.1 หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

- 1) ระบุ อธิบายหรือแสดงท่าทางภาษามือ ตามมาตรฐานภาษามือไทย สำหรับงานให้บริการในสาขาวิชาการด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะคำสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและการวิจัยเชิงวิชาการ
- 2) ระบุหรืออธิบายความรู้การปฏิบัติหน้าที่งานล่ามภาษามือที่ดี
- 3) ระบุหรืออธิบายวัฒนธรรมของคนหูหนวก และการอยู่ร่วมกันในสังคมคนหูหนวก
- 4) ระบุหรืออธิบายการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพล่ามภาษามือ
- 5) ระบุหรืออธิบายกฎหมาย ข้อบังคับ หรือระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษามือ
- 6) หนังสือรับรองความรู้ที่เกี่ยวข้อง อาทิ เอกสารการศึกษาหรือการฝึกอบรมที่เกี่ยวกับภาษามือไทยหรือการประกอบอาชีพล่ามภาษามือ หรือการปฏิบัติงานล่ามภาษามือสำหรับงานให้บริการในสาขาวิชาการด้านต่าง ๆ การศึกษาและการวิจัยเชิงวิชาการ

14.2 หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

- 1) หนังสือรับรองความสามารถการทำงานล่ามภาษามือ อาทิ เอกสารรับรองประสบการณ์ทำงานเป็นล่ามภาษามือไทยหรือการฝึกงานล่ามภาษามือ ที่ออกให้โดยหน่วยงานที่น่าเชื่อถือ อาทิ สมาคม สมาพันธ์ ชมรม เครือข่ายที่ให้บริการคนหูหนวก องค์กรเครือข่ายล่ามภาษามือ
- 2) หนังสือคำขอหรือสัญญาว่าจ้าง ปฏิบัติหน้าที่เป็นล่ามภาษามือในลักษณะงานล่ามที่เกี่ยวกับให้บริการในสาขาวิชาการด้านต่าง ๆ การศึกษาและการวิจัยเชิงวิชาการ
- 3) ที่ออกให้โดยหน่วยงานหรือผู้รับบริการ (ในที่นี้หมายถึงหน่วยงานรัฐ เอกชน นิติบุคคล หรือคนหูหนวก หรือคนหูดีที่ร้องขอใช้บริการล่ามภาษามือ)
- 4) แสดงหรือสาธิตการปฏิบัติหน้าที่ทั้งและแปลภาษามือสำหรับช่วยคนหูหนวกในสถานการณ์เกี่ยวกับให้บริการในสาขาวิชาการด้านต่าง ๆ การศึกษาและการวิจัยเชิงวิชาการ
- 5) หลักฐานอื่นๆ ที่แสดงได้ถึงกฏการปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษามือ อาทิ วิดีทัศน์ สื่อที่ผ่านช่องทางสาธารณะ ที่ได้รับอนุญาตจากผู้รับบริการให้เผยแพร่เพื่อประกอบการประเมินตามหน่วยสมรรถนะนี้

14.3 คำแนะนำในการประเมิน

- 1) ผู้รับการประเมินต้องเป็นสมาชิกขององค์กรเครือข่ายล่ามภาษามือ เช่น สมาคมล่ามภาษามือแห่งประเทศไทย ชมรมล่ามภาษามือคนหูหนวกแห่งประเทศไทย
- 2) เจ้าหน้าที่สอบทำการประเมินล่ามภาษามือหูหนวกให้จัดประเมินโดยคำนึงถึงระดับการได้ยินและวิธีการสื่อสารเป็นรายบุคคล
- 3) หลักฐานใด ๆ ที่ใช้ประกอบการประเมินตามหน่วยสมรรถนะนี้ต้องไม่ละเมิดความเป็นส่วนตัวหรือความลับของผู้รับบริการหรือต้องได้รับอนุญาตจากหน่วยงานหรือบุคคลที่ขอรับบริการ
- 4) เจ้าหน้าที่สอบตรวจประเมินหลักฐาน โดยพิจารณาจากร่องรอยหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานด้านปฏิบัติงาน และหลักฐานด้านความรู้ ตามข้อ 14.1 และ 14.2 หรือให้ครอบคลุมเกณฑ์ปฏิบัติงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

ล่ามภาษามือทำหน้าที่เป็นล่าม เพื่อสื่อสารและให้บริการในสาขาวิชาการด้านต่าง ๆ การศึกษาและการวิจัยเชิงวิชาการ ที่มีการใช้คำศัพท์เชิงวิชาการ คำศัพท์เทคนิค ที่ใช้ในการศึกษาเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษา

คำอธิบาย

- 1) คนหูหนวกที่ไม่สามารถใช้ภาษามือไทยได้ หมายถึง คนหูหนวกที่ไม่ได้เข้ารับการศึกษหรือไม่จบการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของคนหูหนวก คนหูหนวกที่ไม่สามารถใช้ภาษามือไทยมาตรฐานในการสื่อสาร แต่สามารถใช้ภาษากาย และการอ่านปาก
- 2) ล่ามภาษามือคนหูดี หมายถึง คนหูดีผู้ทำหน้าที่ล่ามภาษามือ
- 3) ล่ามภาษามือคนหูหนวก หมายถึง คนหูหนวกผู้ทำหน้าที่ล่ามภาษามือ

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

เจ้าหน้าที่สอบพิจารณาหลักฐานจากแฟ้มสะสมผลงานที่เป็นเอกสารรับรองผลงาน รับรองความรู้ความสามารถที่ผ่านมาก่อนหน้า หากไม่ชัดเจนหรือมีปริมาณเพียงพอให้เชื่อถือได้ ให้ประเมินสมรรถนะของผู้เข้ารับการประเมินด้วยเครื่องมือประเมินความรู้และทักษะ ให้ครอบคลุมเกณฑ์การปฏิบัติงาน ทักษะและความรู้ที่ต้องการของหน่วยสมรรถนะนี้ ได้แก่

- 1) ประเมินภาคความรู้ด้วยแบบการสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
- 2) ประเมินภาคความรู้ด้วยเอกสารรับรองการศึกษาฝึกอบรม
- 3) ประเมินความรู้และความสามารถจากประสบการณ์ด้วยแฟ้มสะสมผลงานของผู้รับการประเมิน